

ВІДГУК

**офіційного опонента, кандидата медичних наук, доцента кафедри
неврології Національного медичного університету імені О.О.Богомольця,
Свистільник Вікторії Олександрівни**

**на дисертаційну роботу Федушки Галини Михайлівни «Неврологічні
порушення у дітей з ціанотичними вадами серця до та після хірургічного
лікування», подану до захисту в разову спеціалізовану вчену раду
Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика
МОЗ України на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі
знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова
спеціальність «Неврологія»)**

Актуальність теми дисертаційного дослідження.

Дисертація Федушки Г.М. присвячена важливій проблемі дитячої неврології, а саме вивченню ранньої діагностики порушень нейророзвитку в дітей з ціанотичними вадами серця до кардіохірургічного лікування та після його проведення. Зважаючи на те, що хірургічного лікування потребують понад 50% хворих з вродженими вадами серця, підвищений ризик порушеного нейророзвитку у таких дітей як в ранньому, так і в старшому дитячому віці може становити серйозну медичну і соціальну проблему. У зв'язку з цим, рання діагностика порушень нейророзвитку та їх особливостей в дітей з ціанотичними вадами серця, удосконалення алгоритму обстеження та моніторингу за такими хворими, своєчасне призначення й проведення реабілітаційних заходів після кардіохірургічного лікування дозволять мінімізувати патогенний вплив негативних факторів на нервову систему дитини. Саме цим питанням і присвячена представлена дисертація, що, безсумнівно, обумовлює її актуальність.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана в рамках науково-дослідної роботи кафедри педіатрії, дитячої неврології та медичної реабілітації за темою: «Клініко-

катамнестичне дослідження розвитку дітей з перенесеним перинатальним ураженням нервової системи в перинатальному періоді» (№ державної реєстрації 0119U101014, термін виконання: 2018-2024 рр.)

Ступінь обґрунтованості та достовірності основних положень, висновків та рекомендацій дисертації.

Основні положення дисертації обґрунтовані здобувачкою в експериментальній частині, проведеної з дотриманням принципів біоетики та деонтології у відповідності з Конвенцією Ради Європи «Про захист прав людини та людської гідності у зв'язку із застосуванням досягнень біології та медицини (Конвенція про права людини та біомедицину)». Дисертація виконана на достатньому клінічному матеріалі: в дослідження було включено 97 дітей, серед яких 62 пацієнти – із встановленими до 3 років ціанотичними вадами серця, тоді як 35 дітей складала група співставлення.

В представленій роботі показано вирішення важливих для ранньої діагностики порушень нейророзвитку в дітей клінічних завдань в співставленні з параклінічними методами обстеження: інструментальними, зокрема магнітно – резонансною томографією головного мозку, ультразвуковими методами обстеження (нейросонографія), функціональними методами (електроенцефалографія). В роботі показані і проаналізовані етапи нейророзвитку в залежності від типу ціанотичної вади серця в пацієнтів, проведений порівняльний аналіз неврологічних симптомів у хворих досліджених груп з результатами нейровізуалізаційних та функціональних методів обстеження в післяопераційному періоді. На підставі проведеного дослідження запропоновані практичні рекомендації та алгоритм оцінки неврологічного статусу у дітей з ціанотичними вадами серця з урахуванням методик нейровізуалізації.

Наукова новизна дисертаційного дослідження та висновків.

Наукова новизна сформульована. В роботі представлено структуру нейропсихічних розладів у дітей з ціанотичними вадами серця в ранньому

післяопераційному періоді, охарактеризовано спектр типових клінічних симптомів та проаналізовані причини порушень нейророзвитку в цих пацієнтів. Дисертантом показано, що рання діагностика неврологічної симптоматики у дітей з ціанотичними вадами серця є основою для своєчасного складання індивідуальної програми реабілітації для таких хворих.

Практичне значення отриманих результатів.

Практичні рекомендації, розроблені авторкою на підставі проведеного дослідження, надають можливості удосконалити ранню діагностику порушень нейророзвитку в дітей з ціанотичними вадами серця. Результати дисертаційної роботи були впроваджені в роботу закладів охорони здоров'я, а також - в навчальний процес на кафедрі педіатрії, дитячої неврології та медичної реабілітації НУОЗ України імені П.Л.Шупика, що підтверджено 5 актами впровадження.

Декларація особистого внеску дисертанта в розробку наукових положень, які винесені на захист.

Дисертація є самостійною науковою працею дисертантки. Здобувачка особисто провела аналіз наукової літератури за темою дисертаційної роботи; виконала комплексне клініко-неврологічне обстеження пацієнтів з ціанотичними вадами серця з використанням сучасних клінічних методик в поєднанні з інструментальними методами обстеження; провела статистичну обробку та аналіз отриманих результатів дослідження; розробила алгоритм діагностики неврологічних порушень в кардіохірургічному стаціонарі та запропонувала програму катамнезу за подальшим спостереженням хворих.

Оцінка змісту, оформлення й обсягу дисертації та їх відповідність встановленим вимогам.

Мета роботи сформульована правильно, повністю відображає обрану тему. Здобувачем визначені відповідні задачі, які сприяють досягненню даної мети. Обрані методи клінічного та параклінічного обстеження є сучасними та інформативними, цілком відповідають вирішенню поставлених завдань.

Дана дисертація є багатоплановим науковим дослідженням, в якій поєднано аргументованість наукових досліджень, статистичний аналіз, узагальнення отриманих результатів з позицій доказової медицини, зроблені висновки і практичні рекомендації. Дисертація побудована традиційно і складається з анотації, вступу, шести розділів (огляду наукової літератури, матеріалів та методик дослідження, результатів власних досліджень), висновків та практичних рекомендацій. Дана робота ілюстрована 41 таблицею, 44 рисунками, містить додатки. Список використаної літератури включає 161 найменування, з яких 138 – іноземних авторів. Анотація представлена англійською та українською мовою та за своїм оформленням, змістом, обсягом відповідає останнім вимогам, містить список публікацій дисертантки.

Повнота опублікованих матеріалів та результатів дисертації.

Основні положення дисертації викладені в наукових публікаціях (4 статті – в наукових фахових виданнях). Також, результати проведеного дослідження були представлені на конференціях та інших наукових форумах.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності.

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фальсифікацій.

Зауваження до змісту та оформлення дисертації.

Дисертація легко сприймається під час читання, відповідає встановленим вимогам. В тексті відмічаються поодинокі граматичні та стилістичні помилки. Однак, це не зменшує наукового та практичного значення дисертації й не впливає на її загальну позитивну оцінку.

Однак, поруч з вищевикладеним, є й ряд запитань до дисертантки:

1. Поясніть будь – ласка й обґрунтуйте відповідь, саме які рухові порушення були виявлені при обстеженні у Ваших хворих?
2. Поясніть будь – ласка, які лікворо – динамічні порушення виявлялися у обстежених хворих і чи у всіх випадках вони характеризувалися вентрикулодилатацією за даними МРТ та НСГ?

ВИСНОВОК

Представлена до офіційного захисту дисертація здобувачки Федушки Г.М. є завершеним науковим дослідженням, що відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44 щодо здобуття ступеня доктора філософії та вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом МОН України від 12.01.2017р. №40, а здобувач Федушка Галина Михайлівна рекомендується для присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Офіційний опонент:

кандидат медичних наук,

доцент кафедри неврології

Національного медичного університету

імені О.О. Богомольця

Вікторія СВИСТІЛЬНИК

